

20. Шапаренко, Х. А. Формування професійної компетентності майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів на засадах акмеологічного підходу [Текст]: автор. ... канд. пед. наук. / Х. А. Шапаренко. – Харків, 2008. – 22 с.

References

1. Stepko, M. F., Klymenko, B. V., Tovazhnianskyi, L. L. Bolonskyi protses i navchannia vprodovzh zhyttia. Available at: http://library.zntu.edu.ua/Bolon_process/Book.pdf
2. A Memorandum on lifelong learning. Available at: <http://europa.eu.int/comm/education/policies/life/memoen.pdf>
3. Lifelong Learning in the Global Knowledge Economy: Challenges for Developing Countries A World Bank Report 2003 The International Bank for Reconstruction and Development (2003). The World Bank, 167. Available at: http://siteresources.worldbank.org/INTLL/Resources/Lifelong-Learning-in-the-Global-KnowledgeEconomy/lifelonglearning_GKE.pdf
4. Skrypnyk, M. I. Napriamy doslidzhen osvity doroslykh. Available at: <http://umo.edu/katalog/793-elektronne-naukove-fahove-vydannja-qteorija>
5. Sigaieva, L. Ye.; Sysoieva, S. O. (Ed.) (2010). Rozvytok osvity doroslykh v Ukraini (druha polovyna XX st.–pochatok XXI st: monohrafiia. NAPN Ukrainy, Instytut pedahohichnoi osvity i osvity doroslykh NaPN Ukrainy. Kiev: TOV. VD «EKMO», 420.
6. Ohienko, O. (2009). Tendentsii rozvytku osvity doroslykh u skandinavskykh krainakh (druha polovyna XX stolittia). Kyiv, 46.
7. de Graf, M., Sagers, M., Varte, D. (2014). Vliianiie obuchenii na protiazhenii vsiei zhyzni na sotsialnuu integratsiiu v obschestve. Obuchenie na protyazhenii vsiei zhyzni v Evrope : Dayzhest, 26–41.
8. Matveieva, N. (2011). Neperervna osvita: profesiinyi rozvytok pedahoha: navchalno-metodychnyi posibnyk. Ivano-Frankivsk: NAIR, 118.

9. International Standard Classification of Education ISCED 2011. – UNESCO Institute for Statistics P. O. (2012). Succursale Centre-Ville Montreal, Quebec H3C 3J7 Canada, 84.

10. Lukianova, L. B. (2011). Kontsepsiia osvity doroslykh v Ukraini. Nizhyn: PP Lysenko M. M., 24.
11. Proekt Kontsepsii rozvytku osvity Ukrainy na period 2015–2025 rokiv (proekt). Available at: <http://www.mon.gov.ua/ua/messages/39066-mon-proponuie-na-gromadske-obgovorennia-proekt-kontsepsii-rozvytku-osvity-ukraini-na-period-2015-2025-rokiv>
12. Kontsepsiia rozvytku neperervnoi pedahohichnoi osvity. Available at: <http://www.mon.gov.ua/ua/about-ministry/normative/1691->
13. Slovyk ukrainskoi movy. Akademichnyi tumachnyi slovyk (1970–1980). Available at: <http://sum.in.ua/s/osvita>
14. Chernyshova, Ye. R. (2014). Osvita doroslykh yak skladova natsionalnoi systemy neperervnoi osvity. Osvita doroslykh: teoriia, dosvid, perspektyvy, 2 (9), 86–94.
15. Natsionalnyi klasyfikator Ukrainy. Klasyfikator profesii DK 003: 2005. Available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/vb375609-05>
16. Zakon Ukrainy pro vyshchu osvitu. Available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
17. Vershlovskii, S. (2003). Vzroslyi kak subiekt obrazovaniia. Pedahohyka, 8, 3–8.
18. Zmieiev, S. (2003). Andrahohika: tieoreticheskie osnovy obuchenii vzroslykh. Moscow: PERSE, 207.
19. Cherepanova, S. A. (2013). Humanitarno-pedahohicheski potentsial rodovedeniia. Visnyk SevNTU: zb. nauk. pr. Vyp. 144/2013. Serii: Pedahohika, 135–140.
20. Shaparenko, Kh. A. (2008). Formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnykh vykhovateliv doshkilnykh navchalnykh zakladiv na zasadakh akmeolohichnoho pidkhodu. Kharkiv, 22.

*Рекомендовано до публікації: д-р пед. наук, професор, Чернишова Є. Р.
Дата надходження рукопису 22.05.2015*

Мінда Людмила Зіновіївна, аспірант, кафедра філософії і освіти дорослих, Державний вищий навчальний заклад «Університет менеджменту освіти» Національної академії педагогічних наук України, вул. Артема, 52-А, м. Київ, Україна, 04053
E-mail: Minda@i.ua

УДК 37.018.46

DOI: 10.15587/2313-8416.2015.44708

МОДЕЛЬ РОЗВИТКУ САМООСВІТНЬОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ КЕРІВНИКІВ ШКІЛ ЗАСОБАМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

© **І. І. Хворостенко**

У статті розглянуто модель розвитку самоосвітньої компетентності керівників загальноосвітніх навчальних закладів засобами дистанційного навчання в умовах післядипломної педагогічної освіти. На основі узагальнення досліджуваного матеріалу виокремлено складові моделі та визначено основні компоненти. Основою розробки нашої моделі став компетентнісний підхід, тому що за умови використання компетентнісного підходу компетенції розглядаються як результат освіти і виступають новим типом цілепокладання при проектуванні освітніх систем

Ключові слова: моделювання, самоосвітня компетентність, модель розвитку самоосвітньої компетентності, керівники шкіл, дистанційне навчання

The article describes the development model of self-educational competence of the head of schools by means of distance education in terms of postgraduate education. On the basis of generalization of studied material component models are emphasized and the main components are determined. The basis of our model of development was the competence approach, because if use of competency approach the competencies are seen as a result of education and act as a new type of goal-setting in the design of educational systems

Keywords: modeling, self-educational competence, development model of self-competence, head of schools, distance education

1. Вступ

У сучасному світі професіоналізм керівника загальноосвітньої школи являє собою інтегральну характеристику індивідуальних, особистісних та суб'єктно-діяльних якостей, які дають можливість на максимальному рівні успішності вирішувати різнопланові для управлінської діяльності завдання й розглядається як складне цілісне утворення щодо самореалізації особистості у професійній діяльності. Підвищення компетентності керівників загальноосвітніх навчальних закладів відбувається в системі післядипломної педагогічної освіти, яка є складовою частиною національної освіти, а підвищення кваліфікації педагогічних і керівних кадрів загальноосвітніх шкіл є складовою післядипломної педагогічної освіти і має спрямовуватись на розширення професійного профілю та розвиток самоосвітньої компетентності. В свою чергу аналіз загальноосвітніх тенденцій реформування національних систем освіти з метою надання їм характеристик відкритих, показує, що одним із найефективніших способів вирішення цього завдання є впровадження в освітній процес такої прогресивної педагогічної технології, як дистанційного навчання, що базується на сучасних досягненнях інформатики, комп'ютерних і телекомунікаційних технологій.

Отже розвитку самоосвітньої компетентності керівників загальноосвітніх шкіл сприяє впровадження в післядипломну педагогічну освіту дистанційних технологій, створення відкритих навчальних ресурсів, що забезпечує високу якість освіти.

2. Постановка проблеми

На основі аналізу науково-педагогічної літератури, дослідивши структуру та зміст самоосвітньої компетентності керівників загальноосвітніх навчальних закладів ми впевнилися у необхідності розробки моделі розвитку самоосвітньої компетентності керівників загальноосвітніх навчальних закладів в умовах післядипломної педагогічної освіти засобами дистанційного навчання.

Результати, проведеного нами анкетування [1], свідчать про низький рівень розвитку самоосвітньої компетентності керівників навчальних закладів, який в свою чергу може бути наслідком протиріччя, яке нами виявлене при аналізі літературних джерел та педагогічної практики, а саме - між темпом розвитку інформаційної та самоосвітньої компетентності керівників загальноосвітніх шкіл та недостатньою інтенсифікацією впровадження дистанційних технологій у післядипломну освіту.

Розв'язуючи зазначену проблему перед нами постало завдання розробити модель розвитку самоосвітньої компетентності керівників загальноосвітніх

навчальних закладів в умовах післядипломної педагогічної освіти засобами дистанційного навчання.

Отже метою даної статті є обґрунтування розробленої моделі.

3. Літературний огляд

Питання моделювання ґрунтовно розглядалося вітчизняними вченими: Биковим В. Ю – теоретико-методологічні засади моделювання навчального середовища сучасних педагогічних систем; В. Пікельною – теорія моделювання управлінської діяльності директора школи; В. Масловим – модель управлінської діяльності директора, його фахової компетентності; способи прийняття управлінських рішень; Г. Єльніковою – розробка питань управлінської компетентності керівника, кваліметричних моделей і моніторинг управлінської діяльності керівника загальноосвітнього навчального закладу; І. Підласим – основи педагогічної діагностики та іншими [2].

Ми розділяємо думку науковців, що моделювання як метод пізнання складається з процесу створення, дослідження та використання моделей. Ми погоджуємося, що моделювання є невід'ємною складовою цілеспрямованої діяльності й розглядається як: дослідження об'єктів пізнання на їх моделях; побудова моделей реально наявних предметів і явищ (живих організмів, суспільних систем, різноаспектних процесів і т. ін.); педагогічне відтворення дидактичних і психічних процесів, характеристик, явищ, систем, а також суб'єктів освіти за допомогою реальних (фізичних) або ідеальних (логічних, математичних) моделей [2].

Г. Єльнікова розуміє процес моделювання як:

– по-перше, процес, що здійснюється на основі теорії систем і має творчий характер. Неодмінною рисою моделей є володіння певною структурою;

– по-друге, соціологічне моделювання містить алгоритм, який дозволяє розробляти «структуру особистості», «структуру суспільної системи», «структуру взаємин»;

– по-третє, управлінське моделювання починається з визначення мети. При цьому стратегічні цілі декомпонуються на тактичні завдання, утворюючи дерево цілей. На основі стратегічних і тактичних цілей функціонування систем, об'єктів розробляються організаційні структури й цільові програми діяльності;

– по-четверте, організаційне моделювання пов'язане з програмуванням діяльності підсистемних структур на основі виявлення найбільш значущих для функціонування системи «зв'язків-відносин»;

– по-п'яте, конструювання моделей здійснюється з урахуванням реальних властивостей систем-оригіналів, а сама модель є опосередкованим джерелом інформації [3].

Ми повністю погоджуємося з визначенням, що подає В. Маслов, *моделювання* – творчий цілеспрямований процес конструктивно-проектувальної, аналітико-синтетичної діяльності (на основі обробки існуючої інформації) з метою відображення об'єкту (системи), що є предметом уваги, у цілому, або його характерних складових, які визначають функціональну спрямованість об'єкту (системи), та забезпечують стабільність його існування й розвитку. Моделювання здійснюється на наукових засадах системного підходу та теорії моделювання з урахуванням закономірностей та специфіки функціонування конкретного об'єкту. Процес моделювання відбувається поетапно й має певний універсальний алгоритм, що безпосередньо збігається з етапами управлінського циклу або окремими його складовими залежно від складності та типу моделювання й об'єкта (системи), що моделюється [4].

Моделювання це специфічний вид людської діяльності з метою створення аналога певної системи, що відтворює її найбільш характерні суттєві риси [5]. Так, найбільш характерними та обов'язковими (універсальними) ознаками систем виділяють:

- наявність взаємопов'язаних елементів, які складають цілісність;
- наявність мети, функцій;
- структурованість, ієрархічність складових;
- щільний взаємозв'язок між всіма елементами цілого;
- взаємодія із зовнішнім середовищем;
- умовна мета поділу;
- прагнення до ентропії, первісного хаотичного стану;
- наявність попереджуючої руйнування стабілізуючої складової, що забезпечує розвиток системи.

Ми повністю погоджуємося з В. Масловим, що система – це об'єктивне явище, притаманне цілісним утворенням. Маючи теоретичне і практичне значення, воно одночасно може бути філософською складовою конкретного дослідження, що створює підґрунтя для розуміння всебічних зв'язків і взаємовпливу між компонентами цілого [4].

4. Модель розвитку самоосвітньої компетентності керівників шкіл

Опрацювання наукових джерел дозволило нам побудувати модель розвитку самоосвітньої компетентності керівників загальноосвітніх навчальних закладів засобами дистанційного навчання в умовах післядипломної педагогічної освіти (рис. 1).

Розкриємо її зміст. Головними структурними елементами моделі виступають *концептуальна, змістовна, процесуальна, операційно-діяльнісна* складові.

Концептуальна складова містить такий системоутворюючий компонент, як мета. Метою моделі нами визначено розвиток (як процес і результат) самоосвітньої компетентності керівників загальноосвітніх шкіл в умовах післядипломної педагогічної освіти засобами дистанційного навчання. *Концептуальна складова* розробленої моделі відображає наукові підходи до розвитку самоосвітньої компетентності в закладах післядипломної освіти: системний (дослі-

дження розвитку самоосвітньої компетентності керівників загальноосвітніх шкіл у закладах післядипломної освіти як цілісної множини елементів в сукупності відношень і зв'язків між ними; застосування певних закономірностей, що встановлюють зв'язок між системними параметрами), андрагогічний (спрямування керівників загальноосвітніх навчальних закладів на постійне здобуття освіти, підвищення рівня їхньої професійної компетентності, яке досягається за рахунок впровадження сучасних технологій, застосування інноваційних форм, засобів дистанційного навчання), акмеологічний (вивчення закономірностей розвитку людини як індивіда (складного живого організму), особистості (ядром якої є ставлення людини до різних сторін дійсності) і суб'єкта діяльності (перш за все, як професіонала), спроможного досягти в професійному розвитку найбільш високого рівня; застосування принципів, методів, прийомів, засобів організації й побудови теоретичної та практичної діяльності, орієнтованих на прогноз якісного результату в підготовці керівника школи, забезпечення високого рівня продуктивності й професійної зрілості словесника); компетентнісний (спрямування навчального процесу в закладах післядипломної освіти на розвиток ключових компетенцій (базових, основних) і зокрема самоосвітньої компетентності шляхом застосування, в тому числі, засобів дистанційного навчання).

Основою розробки нашої моделі став компетентнісний підхід, тому що за умови використання компетентнісного підходу компетенції розглядаються як результат освіти і виступають новим типом цілепокладання при проектуванні освітніх систем [6].

Також, безумовно, ми спираємося на системний підхід, який виконує, головним чином, функцію методологічної орієнтації наукового дослідження.

Модель базується на універсальних принципах, які в дослідженні набули подальшого розвитку: *науковості* (використання науково обґрунтованих об'єктивних законів, закономірностей, технологій, методів викладання навчальних предметів); *системності* (розуміння розвитку самоосвітньої компетентності керівників загальноосвітніх шкіл засобами дистанційного навчання як цілісної сукупності організованого взаємодіючих підсистем, їх компонентів, цілей, змісту, програм і стандартів різного рівня); *неперервності* (розуміння освітньої системи як цілісної, що охоплює всі ланки на різних етапах життєдіяльності людини, тобто йдеться про послідовний і взаємопов'язаний процес освіти людини протягом всього життя).

У процесі розвитку самоосвітньої компетентності керівників засобами дистанційного навчання ці принципи реалізується протягом усіх етапів підвищення кваліфікації безпосередньо через поєднання традиційної навчальної (очної, керованої) та самостійної навчальної (дистанційної, самоорганізованої) діяльності.

Окрім вищезазначених нами виділено і принцип самоорганізації, який передбачає насамперед наявність мотивації до навчання й бажання здобути високу кваліфікацію. Особливого значення при цьо-

му набуває самостійна робота, спрямована на опанування необхідних знань та компетенцій. Ядром процесу підвищення кваліфікації стає сама особистість – керівник школи, його потреби, інтереси, праг-

нення. Зміна парадигми педагогічних функцій призводить до збільшення частки самостійної роботи і зумовлює необхідність опанування керівниками засобів, форм та методів самоосвітньої діяльності.

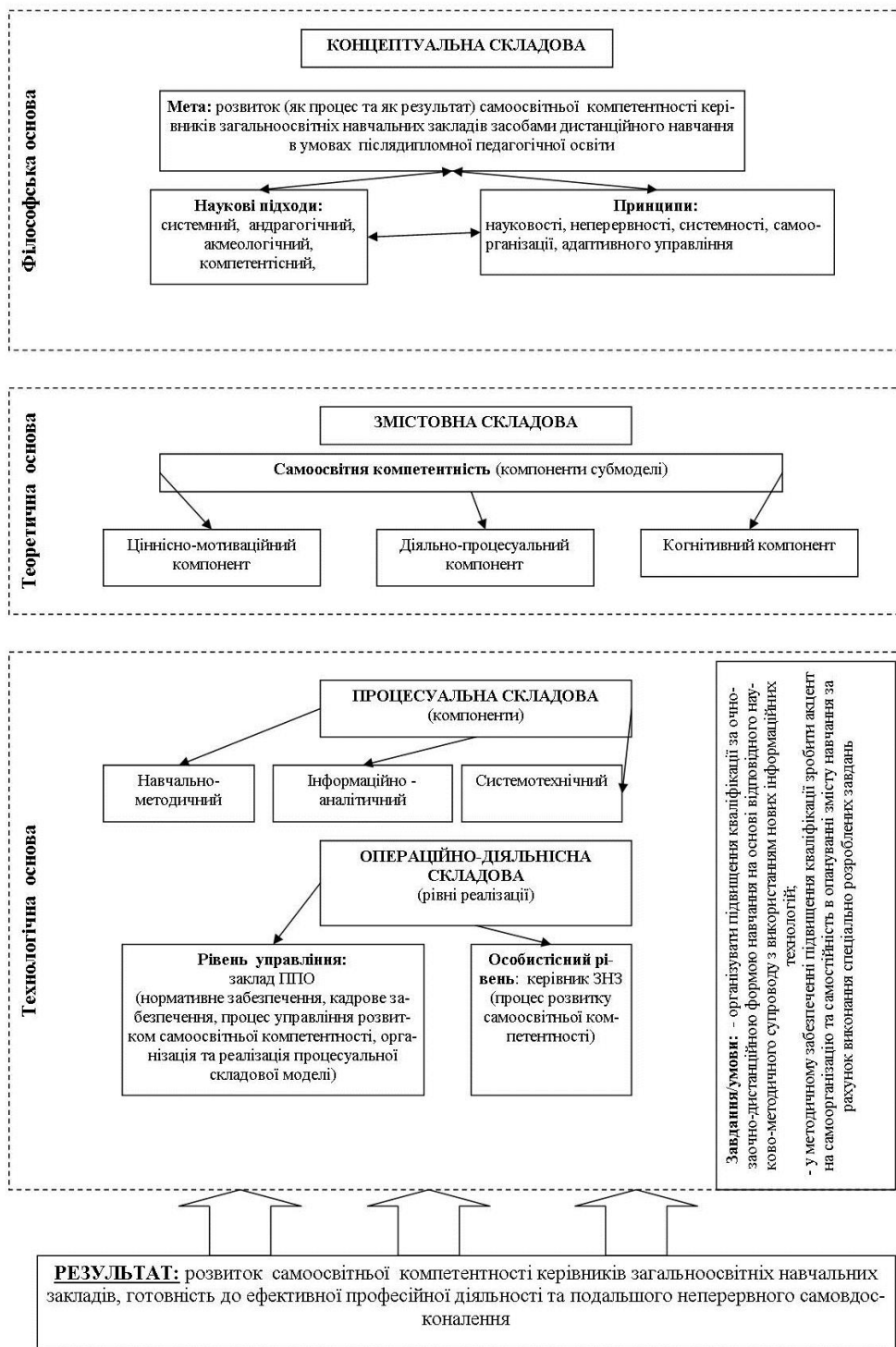

Рис. 1. Модель розвитку самоосвітньої компетентності керівників загальноосвітніх шкіл в умовах післядипломної педагогічної освіти засобами дистанційного навчання

Не менш важливим, з нашої точки зору, є також і використання принципів адаптивного управління, а саме: принцип пріоритетного визнання розвитку людини (організації) і визначальності природного шляху його здійснення; принцип управління

через самоуправління; принцип мотивації; принцип спрямованої самоорганізації; принцип моніторингу; принцип кваліметрії; принцип спільного прогнозування подальшого розвитку на основі аналізу результатів; принцип відкритості, який дозволяє якісно

впливати на здійснення самоосвітньої діяльності, самоаналіз та самоконтроль з метою неперервного самовдосконалення керівника загальноосвітнього навчального закладу.

Щодо *змістовної* складової моделі, то на основі теоретичного аналізу наукових джерел нами було визначено структуру самоосвітньої компетентності керівника загальноосвітньої школи, яка містить наступні компоненти:

– ціннісно-мотиваційний, який виступає як основа ставлення до навчання, розуміння власних потреб на підставі самоаналізу, самопізнання, самообліку сильних та слабких сторін своєї діяльності, спрямованість на постійну самозміну, саморозвиток, уміння переборювати труднощі, невпевненість;

– діяльнісно-процесуальний, який в основному передбачає способи виконання діяльності на різному рівні складності, вміння розробляти та виконувати програми самоосвіти з урахуванням власних потреб та потреб суспільства, наявність інформаційної культури як уміння орієнтуватися в інформаційних потоках: відбирати, обробляти, зберігати й продуктивно використовувати інформацію;

– когнітивний – як складову поглиблення знань, вмінь, навичок, упорядкування власних знань, знаходження зв'язків між ними, виявлення певних прогалів, критичного ставлення до будь-якої отриманої інформації, вироблення власної позиції в процесі отримання знань.

Аналіз цих компонентів на теоретичному рівні дозволив нам на основі кваліметричного підходу створити субмодель самоосвітньої компетентності керівників загальноосвітніх шкіл шляхом виділення основних параметрів її розвитку (властивості 1-го порядку), факторів (складних властивостей 2-го порядку) та критеріїв вияву факторів (простих властивостей 3-го порядку). Іншими словами, створення нормативної субмоделі, за допомогою якої оцінюється стан розвитку об'єкта та відбувається його спрямування на розвиток. Субмодель буде більш детально представлена у наших наступних публікаціях, в контексті наведення критеріїв та інструментарію оцінювання рівня розвитку самоосвітньої компетентності керівників загальноосвітніх навчальних закладів.

Наступною складовою моделі є *процесуальна* та *операційно-діяльнісна* складові. Ми акцентуємо увагу, що модель передбачає розвиток самоосвітньої компетентності керівників загальноосвітніх шкіл засобами дистанційного навчання в умовах післядипломної педагогічної освіти, тому безумовно в процесуальній та операційно-діяльній складові повинні бути враховані та відображені по-перше: сутність організації навчального процесу під час підвищення кваліфікації, по-друге: особливості використання засобів дистанційного навчання.

Так, *процесуальна* складові містить компоненти, які забезпечують безпосередньо процес запровадження моделі розвитку самоосвітньої компетентності керівників шкіл. Так, до структури процесуальної складової входять наступні елементи: навчально-методичне, інформаційно-аналітичне та системотехнічне забезпечення.

Безумовно, дуже важливим напрямом в організації якісного навчального процесу, в тому числі на дистанційному етапі є *навчально-методичне забезпечення*. яке містить наступні складники: навчальну програму курсів підвищення кваліфікації за очно-заочною дистанційною формою, навчально-тематичний план; безпосередньо дистанційний курс (матеріали дистанційного етапу навчання для самостійного вивчення, практичні завдання та завдання у тестовій формі, глосарій, питання для самоконтролю, списки рекомендованих джерел інформації); методичні рекомендації для слухачів щодо проходження курсу; інструкцію для роботи з програмним середовищем курсу для слухачів дистанційних курсів, яка дозволяє керівникові самостійно працювати на дистанційному етапі навіть при відсутності певного рівня володіння інформаційно-комунікаційними технологіями, або за відсутності прямого контакту з викладачем.

Інформаційно-аналітичне забезпечення, як компонент процесуальної складової моделі розвитку самоосвітньої компетентності має забезпечити функціонування системи рефлексивного моніторингу як навчального процесу так і результату всіх етапів навчальної діяльності. Тому вважаємо необхідним створення та запровадження інструментарію, що передбачає послідовне систематичне відстеження у динаміці процесу дистанційного навчання протягом всього учбового періоду; якості виконання практичних завдань, засвоєння змісту програми підвищення кваліфікації всього навчального періоду. Доцільним на наш погляд є впровадження алгоритму відстеження активності слухачів під час дистанційного навчання, під час форумів та чатів, кількість переглянутих ним ресурсів, час опанування матеріалу тощо. Ефективним інструментом виступає застосування факторно-критеріальної моделі оцінювання практичних завдань слухачів курсів, що є ефективним засобом оцінювання результатів виконання завдань курсу слухачами.

Системотехнічне забезпечення, як компонент процесуальної складової представленої моделі є достатньо важливим, але досить складним у реалізації. Безумовно необхідною складовою навчального процесу, який організовано засобами дистанційного навчання є інформаційно-навчальне середовище. Разом з цим, стабільне функціонування цього компоненту можливо лише за умови використання спеціального програмного середовища навчального призначення, яке дозволяє вести повноцінний дистанційний навчальний процес (безпосереднє спілкування у чаті, проведення дискусій у форумі, проведення тестування на сайті з можливістю обробки результатів тощо).

Розглянуті процесуальні складові забезпечують реалізацію моделі розвитку самоосвітньої компетентності керівників загальноосвітніх шкіл під час організації підвищення кваліфікації за очно-заочно-дистанційною формою навчання на основі відповідного науково-методичного супроводу з використанням нових інформаційних технологій.

Разом з тим ми вважаємо необхідним наявність у моделі управлінської складової, оскільки будь-яка модель, не може існувати без управління. В наведеній

моделі управлінський аспект з одного боку відслідковується наскрізь всієї побудови моделі, з іншого розкривається в *операційно-діяльнісній складовій*.

Кожна соціальна система складається з двох самостійних, але взаємопов'язаних підсистем – керованої (об'єкт управління) та керуючої (суб'єкт управління). До керованої підсистеми відносяться елементи, що забезпечують процес створення матеріальних, духовних благ тощо, а до керуючої – елементи, що забезпечують процес управління, як цілеспрямованого впливу на колективи людей, які задіяні в керованій підсистемі.

Ми у своєму дослідженні розглядаємо заклади післядипломної освіти як керуючу підсистему, тобто суб'єкт управління розвитком самоосвітньої компетентності керівників шкіл, а безпосередньо керівників загальноосвітніх навчальних закладів як керовану підсистему, що є об'єктом управління розвитком самоосвітньої компетентності.

Таким чином, наведена модель з одного боку, забезпечує розуміння структури та сутності розвитку самоосвітньої компетентності, з іншого дозволяє алгоритмізувати процес розвитку самоосвітньої компетентності керівників шкіл в післядипломній педагогічній освіті.

6. Результати дослідження

При розробці моделі, ми, безумовно, формуємо мету створення моделі, її призначення і гіпотетичне уявлення кінцевих результатів, які можна очікувати у разі застосування створеної моделі.

Модель спрямована (*мета*) на розвиток (як процес та як результат) самоосвітньої компетентності керівників загальноосвітніх навчальних закладів засобами дистанційного навчання в умовах післядипломної педагогічної освіти. *Призначення* наведеної моделі полягає у візуалізації теоретичного обґрунтування, розкритті змісту, структури та технології розвитку самоосвітньої компетентності керівників загальноосвітніх навчальних закладів засобами дистанційного навчання в умовах післядипломної педагогічної освіти. *Практичне використання* моделі розвитку (*зіплетичне уявлення кінцевих результатів*) передбачає успішний розвиток самоосвітньої компетентності керівників загальноосвітніх навчальних закладів.

Аналіз методологічних основ моделювання дозволив розробити модель, спираючись на три основні та обов'язкові структурні елементи: філософський, теоретичний та технологічний.

Отже, розроблена нами модель розвитку самоосвітньої компетентності керівників шкіл засобами дистанційного навчання в умовах післядипломної педагогічної освіти за всіма ознаками є системною, оскільки відповідає загальноновизнаним положенням теорії систем: цілеспрямованість, складність, цілісність, структурованість; розроблена на основі методології моделювання із урахуванням обов'язковості в її структурі таких елементів, як філософська, теоретична та технологічна основи.

7. Висновки

Таким чином, розв'язуючи визначені протиріччя та враховуючи відсутність досліджень означеної

проблематики нами було розроблено та представлено модель розвитку самоосвітньої компетентності керівників загальноосвітніх шкіл в умовах післядипломної педагогічної освіти засобами дистанційного навчання.

Література

1. Хворостенко, І. І. Сучасний стан розвитку самоосвітньої компетентності керівників загальноосвітніх шкіл у навчальному процесі закладів післядипломної педагогічної освіти (в контексті використання засобів дистанційного навчання) [Текст]: матер. Всеукр. наук.-прак. конф. / І. І. Хворостенко, під ред. Г. С. Юзбашева // Дистанційне навчання в контексті розвитку синергетичного мислення. – Херсон: Айлант. – 2014. – Вип. 17. – С. 21–24.

2. Єльнікова, Г. В. Теоретичні і методичні засади моделювання фахової компетентності керівників закладів освіти [Текст]: монографія / Г. В. Єльнікова, О. І. Зайченко, В. І. Маслов та ін.; за ред. Г. В. Єльнікової. – Київ; Чернівці: Книги – XXI, 2010. – 460 с.

3. Єльнікова, Г. В. Компетентнісний підхід до моделювання професійної діяльності керівника вищого навчального закладу [Електронний ресурс] / Г. В. Єльнікова // Теорія та методика управління освітою: електронне наукове фахове видання. – 2010. – № 4. – Режим доступу: <http://tme.umo.edu.ua/>

4. Маслов, В. І. Теоретичні і методичні засади моделювання фахової компетентності керівників закладів освіти [Текст]: монографія / Г. В. Єльнікова, О. І. Зайченко, В. І. Маслов та ін.; за ред. Г. В. Єльнікової. – Київ; Чернівці: Книги – XXI, 2010. – 460 с.

5. Хворостенко, І. І. Розвиток самоосвітньої компетентності як психолого-педагогічна проблема [Текст] / І. І. Хворостенко // Нова педагогічна думка. – 2013. – № 3. – С. 137–141.

6. Борова, Т. А. Професійна компетентність науково-педагогічних працівників вищого навчального закладу як індикатор ефективності їхньої діяльності [Текст] / Т. А. Борова // Проблеми інженерно-педагогічної освіти. – Харків: УІПА. – 2011. – № 32/33. – С. 265–269.

References

1. Khvorostenko, I. I. (2014). Suchasnyy stan rozvytku samoosvitn'oyi kompetentnosti kerivnykiv zahal'noosvitnikh shkil u navchal'nomu protsesi zakladiv pisl'yadyplomnoyi pedahohichnoyi osvity (v konteksti vykorystannya zasobiv dystantsiynoho navchannya) [The current state of self-educational competence of secondary schools in the educational process and graduate teacher education (in the context of the use of distance learning)]. Materialy Vseukrayins'koyi naukovo-praktychnoyi konferentsiyi z mizhnarodnoyu uchastyu «Dystantsiynе navchannya v konteksti rozvytku synerhetychnoho myslennya». Kherson: Aylant, 17, 21–24.

2. Yel'nykova, H. V., Zaychenko, O. I., Maslov, V. I. (2010). Teoretychni i metodychni zasady modelyuvannya fakhovoyi kompetentnosti kerivnykiv zakladiv osvity [Theoretical and methodological foundations of modeling professional competence of educational institutions]. Knyhy, 460.

3. Yel'nykova, H. V. (2010). Kompetentnisnyy pidkhid do modelyuvannya profesiyanoi diyal'nosti kerivnyka vyshchoho navchal'noho zakladu [Competence approach to the modeling of the head of professional higher education institution] Available at: <http://tme.umo.edu.ua/>

4. Maslov, V. I., Yel'nykova, H. V., Zaychenko, O. I. (2010). Teoretychni i metodychni zasady modelyuvannya fakhovoyi kompetentnosti kerivnykiv zakladiv osvity [Theoretical and methodological foundations of modeling professional competence of educational institutions]. Knyhy, 460.

5. Khvorostenko, I. I. (2013). Rozvytok samoosvitn'oyi kompetentnosti yak psykhologo-pedahohichna problema [The

development of self-educational competence as psycho-pedagogical problem]. Nova pedahohichna dumka, 3, 137–141.

6. Borova, T. A. (2011). Profesiyna kompetentnist' naukovo-pedagogichnikh pratsivnikiv vishchogo navchal'nogo

zakladu yak indikator yefektivnosti ikhn'oi diyal'nosti [The professional competence of teaching staff of higher educational institution as an indicator of their effectiveness]. Problemi inzhenerno-pedagogichnoi osviti, 32/33, 265–269.

Рекомендовано до публікації д-р пед. наук Рябова З. В.

Дата надходження рукопису 22.05.2015

Хворостенко Ірина Ігорівна, аспірант, кафедра менеджменту освіти, економіки та маркетингу, Державний вищий навчальний заклад «Університет менеджменту освіти» Національної академії педагогічних наук України, вул. Артема, 52–А, м. Київ, Україна, 04053, методист секції інформатизації та дистанційної освіти, КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», вул. Пушкінська, 24, м. Харків, Україна, 61057
E-mail: hvorostenko@list.ru